

Voeders voor biggen

Carola van der Peet-Schwering en Gisabeth Binnendijk, PV

Speendiarree bij de biggen is een veel voorkomend probleem in de praktijk. Ook op het Proefstation komt speendiarree bij de biggen voor. Dit was de aanleiding om van een aantal biggenvoeders na te gaan wat het effect is op de opfokresultaten en de gezondheid van de biggen.

Veel bedrijven hebben regelmatig problemen met speendiarree bij de biggen. Bij het ontstaan van speendiarree speelt, naast infectiedruk, management en andere omgevingsfactoren, voeding een belangrijke rol. Na het spenen valt voor de biggen de zeugenmelk en daarmee een deel van de bescherming tegen micro-organismen weg. De licht verteerbare zeugenmelk wordt vervangen door moeilijker verteerbaar vast voer. Doordat het enzymstelsel van de biggen nog steeds in ontwikkeling is, is het belangrijk om de samenstelling van het voer zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de verte-

ringsmogelijkheden van de big.

Het doel van een bij het Proefstation voor de Varkenshouderij opgezet onderzoek was na te gaan of de samenstelling van het voer een invloed heeft op de opfokresultaten en de gezondheid van gespeende biggen.

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd in zes biggenopfokafdelingen met elk zes grondhokken voor 10 tot 12 biggen. Op een leeftijd van 27 dagen werden de biggen gespeend. Tomen werden zo

Tabel 1: De belangrijkste grondstoffen in de voeders (in procenten).

	BSM	BKS	SKE	BKR
granen	48	55	57	52
ontsloten mais	20	0	10	10
melkproducten	18	8	15	9
getoaste sojabonen	6	6	0	6
tapioca	0	9	5	8

Tabel 2: De belangrijkste gehalten in de voeders (in g/kg).

	BSM	BKS	SKE	BKR
EW	1,11	1,08	1,14	1,10
ruw eiwit	175	165	165	166
ruw vet	43	37	57	41
ruwe celstof	29	39	32	35
totaal lysine	11,7	10,9	11,4	11,5
totaal meth. + cyst.	7,1	6,7	6,9	7,0
fosfor	5,6	4,9	6,4	4,7
vert. fosfor	4,2	3,5	4,2	3,5

veel mogelijk bij elkaar gehouden. Tijdens de zoogperiode zijn alle biggen bijgevoerd met biggenspeenmeel. Er zijn drie proefgroepen met elkaar vergeleken:

1. De dieren uit de controlegroep kregen de eerste 17 dagen na spenen biggenspeenmeel (BSM) verstrekt en vervolgens werden ze in zes dagen geleidelijk overgeschakeld naar biggenkorrel speciaal (BKS).
2. De dieren uit proefgroep 2 kregen de eerste 17 dagen na spenen speenkorrel elite (SKE) verstrekt en vervolgens werden ze in zes dagen geleidelijk overgeschakeld naar biggenkorrel speciaal (BKS).
3. De dieren uit proefgroep 3 kregen vanaf spenen tot opleg in de mesterij biggenkrui-mel speciaal verstrekt (BKR).

In alle proefgroepen stonden voer en water onbeperkt ter beschikking.

Samenstelling van de gebruikte voeders

De belangrijkste grondstoffen in de voeders zijn weergegeven in tabel 1 en de belangrijkste gehalten in tabel 2.

Aan alle voeders zijn zuren en synthetische aminozuren toegevoegd. De speenkorrel elite bevat daarnaast nog extra smaakstoffen en vitamines,

Gezondheid van de biggen

Aan alle dieren in het onderzoek is gedurende acht dagen (vanaf dag 5 tot en met dag 12 na het spenen) colistine verstrekt via het drinkwater ter preventie van speendiarree. Het aantal individueel behandelde dieren en het aantal uitgevallen dieren is weergegeven in tabel 3. Uit tabel 3 blijkt dat gedurende het onderzoek 2,7% van de dieren is uitgevallen en dat er tussen de drie proefgroepen geen duidelijke verschillen bestaan in het aantal uitgevallen dieren. Tussen de drie proefgroepen bestaan ook geen duidelijke verschillen in het aantal individueel behandelde dieren. Het aantal behandelde dieren wegens maagdarmaandoeningen was in alle proefgroepen in het onderzoek erg laag. Het preventief behandelen van alle dieren met colistine is hier waarschijnlijk de oorzaak van. ►

Tabel 3: **Gezondheidsstoornissen en uitval tijdens de opfokperiode.**

	BSM/BKS	SKE/BKS	BKR
aantal dieren opgelegd	271	280	276
aantal dieren uitgevallen	5	9	8
aantal dieren behandeld	4	9	9
oorzaak behandelingen:			
- maagdarmaandoeningen	1	4	5
- overigen	3	5	4
aantal behandelingen per			
behandeld dier	2,3	2,4	2,5

Tabel 4: **Technische resultaten tijdens de opfokperiode.**

	BSM/BKS	SKE/BKS	BKR
speengewicht (kg)	8,0	7,9	7,8
eindgewicht (kg)	23,7	24,4	23,7
groei (g/dag)	383	395	392
EW-opname per dag	0,65	0,66	0,64
EW-conversie	1,70	1,67	1,64
voerkosten per big	f 19,93	f 21,53	f 19,63

Technische resultaten

In tabel 4 zijn de opfokresultaten en de voerkosten per afgeleverde big weergegeven.

Er bestaan tussen de drie proefgroepen geen verschillen in groei, EW-opname en EW-conversie. De voerkosten per afgeleverde big zijn in proefgroep 2 circa f 1,50 à f 2,00 hoger dan in de andere proefgroepen. Tussen de proefgroepen 1 en 3 bestaan geen verschillen in voerkosten.

Conclusie

De proefgroepen 2 en 3 hebben ten opzichte van de controlegroep niet tot een verbetering van de gezondheid van de dieren geleid. Dit is mogelijk een gevolg van het preventief behandelen van alle dieren. Daarnaast is er ook geen positief effect gevonden van de proefvoeders op de opfokresultaten. Omdat de voerkosten in de proefgroepen 1 en 3 het laagst zijn, kan onder de omstandigheden zoals de proef uitgevoerd is, het beste voor één van deze twee voersystemen gekozen worden.

In een vervolgonderzoek op het Proefstation zullen nog enkele andere voeders met elkaar worden vergeleken. In dit vervolgonderzoek zal het preventief behandelen van dieren met colistine achterwege worden gelaten. ■

